

מתוך

תּוֹרַת ד'

תְּנַמִּימָה

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ לילָדִים

על פי רַבֵּנוּ, הָרַב צְבִי יְהוּדָה הַכֹּהֵן קוֹק זצ"ל

כְּתֻבָּה: ר. סופר

ירושלים ת"ו

איורים: משה אבני

עיצוב עטיפה וגרפיקה: חנה בן אהרון

צילומים: משה קפלן, רן צור ואחרים

דפוס ליין, מישור אדומים

תודתנו לכולם

כל הזכויות שמורות למחברת

ניתן לצלם או להעתיק חלקים מן הספר שלא למטרות רווח

כתובת המחברת: ר. סופר, בית שערים, 7 ירושלים

טל. 02-6535470 ; 0549144980

הדפסה ראשונה: תשנ"ב

הדפסה שניה מתוקנת, מנוקדת ומורחבת: תשס"ח

הדפסה שלישית: תשע"ה

פְּקוּדֵי

מִשְׁבֵּר וְהַתְּפִיסוֹת. הַתַּחֲדָּשׁוֹת 'זוּגִיּוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת'

שְׁלוֹם, יְלָדִים חֲבִיבִים,

הַיּוֹם אֲנַחְנוּ חוֹגְגִים "סִיּוֹם מַסָּכָה", "חֲזַק חֲזַק וְנִתְחַזֵּק".
זֶהוּ אֵף הַזְמַן לַפְּרָעַ הַבְּטָחָה יְשָׁנָה. זֹכְרִים אַתֶּם, לְמַדְנוּ
בְּרֹאשִׁית הַתּוֹרָה אוֹתוֹ הַסֹּדֶר הָאֱלֹהִי הַנִּהְדָּר שֶׁל "זוּגִיּוֹת
פְּרָשִׁיּוֹת הַתּוֹרָה". וְהִנֵּה, אֵךְ לִפְנֵי שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת, בְּפֶרֶשֶׁת
כִּי תֵשָׂא, אֶרֶץ לְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל מִקֶּרֶה עֶצוֹב מְאֹד – חֹטָא
הָעֶגְל. הִבֵּה נֶעֱבַר לְרַגַע עַל זוּגוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת בְּחֻמָּשׁ שְׁמוֹת:
שְׁמוֹת-וָאָרָא: הַכֶּנֶה לִיצִיאַת-מִצְרַיִם. בָּא-בְּשִׁלַּח:
יצִיאַת-מִצְרַיִם עֲצָמָה. יִתְרו־מִשְׁפָּטִים: מַעֲמַד הַר סִינַי וּמִתֵּן
תּוֹרָה. תְּרוּמָה-תְּצַנֶּה: הַחֲלֵק הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַשְּׂרָאָה
הַשְּׂכִינָה. וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי: הַחֲלֵק הַשֵּׁנִי שֶׁל הַשְּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה.
כָּל הַחֻמָּשׁ מְסֻדָּר זוּגוֹת זוּגוֹת. כִּמָּה נֶחֱמָד.

רַגַע, וְמָה עִם פְּרָשֶׁת כִּי תֵשָׂא? הֲלֹא דִלְגָנוּ עָלֶיהָ. וְהִיכֵן
הוּא מְקוּמָה? בֵּין זוּג הַפְּרָשִׁיּוֹת תְּרוּמָה-תְּצַנֶּה, לְבֵין זוּג
הַפְּרָשִׁיּוֹת וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי. מַעֲנִין מְאֹד. עַל שְׁנֵי דְבָרִים יֵשׁ לָנוּ
לְתִמָּה. הָרִאשׁוֹן, הֲלֹא שְׁנֵי הַזּוּגוֹת הַלָּלוּ, עֲנִיָּם אֶחָד –
הַשְּׂרָאָה הַשְּׂכִינָה בְּיִשְׂרָאֵל. וְמָה רָאָה ד' לְכַתֵּב פְּרָשָׁה

שְׁלֵמָה דֹּקָא בִּינִיהֶם? וְהַשְׁנִי, הִיכָן הוּא בֶּן זֹגָה שֶׁל פְּרִשֶׁת

כִּי תִשָּׂא?

אֵלָּא, שְׁתֵּי הַשְּׁאֵלוֹת מְתַרְצוֹת כָּל-כֶּה יָפָה זֹאת זֹאת.
מֵעַתָּה, יְלָדִים, כְּאֲשֶׁר נִפְגַּשׁ בְּמַהֲלָךְ קְרִיאָתָנוּ בַּתּוֹרָה
בְּפֶרֶשֶׁת אַחַת 'בּוֹדֵדֶת', שָׁאִין לָהּ בֶּן זֹג – זֶה סִימָן, 'אַתּוֹת
מִשְׁמִים', שְׂדֵבֶר-מָה הַשְׂתַּבֵּשׁ, נִשְׁבֵּר, הַתְּפּוּצָץ. הִבָּה
וְנִתְּבּוֹן בְּדִבְרֵי מִפְּלֵא. הִנֵּה, זֹג הַפְּרָשִׁיּוֹת תְּרוּמָה-תְּצֻהָ,
מָה עֲנִיָּן? הַצּוּי הָאֵלֶּהי עַל הַקִּמַּת הַמִּשְׁכָּן. ד' מִצְוָה עַל
מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן, שְׁעַל יָדוֹ תֵּרֶד
הַשְּׂכִינָה מִשְׁמִים לָאָרֶץ. וְזֹג הַפְּרָשִׁיּוֹת וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי, בְּמָה
הוּא עוֹסֵק? בְּקִיּוֹם הַצּוּי הָאֵלֶּהי, עַל יָדֵינוּ! וּבִאֲמַת, מִצַּד
תִּכְנֶן, דּוֹמוֹת הַפְּרָשִׁיּוֹת אֵלּוֹ לְאֵלּוֹ לְהַפְּלִיא. מָה שֵׁשׁ בְּאֵלָּה,
יֵשׁ בְּאֵלָּה. אֵלָּא הַזֹּג הָרֵאשׁוֹן, תְּרוּמָה-תְּצֻהָ, הוּא הַצּוּי –
וְהַזֹּג הַשְּׁנִי, וַיִּקְהַל-פְּקוּדֵי, הוּא הַקִּיּוֹם, קִיּוֹם הַצּוּי עַל יָדֵי
מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעֲשֵׂה. עַד כָּאן טוֹב וַיָּפָה, "אַחַת דִּבְרֵי
אֱלֹהִים שְׁתֵּים זֹאת שֶׁמַּעֲתִי". זֹכְרִים?

נִשּׁוּב לְפֶרֶשֶׁת הַבּוֹדֵדֶת, פְּרִשֶׁת **כִּי תִשָּׂא**. מָה לָּהּ בֵּין שְׁנֵי
הַזֹּגוֹת הַנִּחְמָדִים כָּל-כֶּה, הִלְלוּ? אֵלָּא, כְּנִרְאָה הַתִּרְחָשׁ
אֵיזָה **מִשְׁבֵּר**, אֵיזָה זַעֲזוּעַ אֱלֹהִי, **בֵּין הַצּוּי לְקִיּוֹם**. וְלִהְבִּין
יֹתֵר, כְּדִרְכָּנוּ, נִמְשַׁל מִשָּׁל. בּוֹדֵאֵי אָנוּ זֹכְרִים, כְּאֲשֶׁר הִיָּינוּ
קִטְנִים, אוֹלֵי בְנֵי חֲמִשׁ אוֹ שֵׁשׁ שָׁנִים. וְכִּבְר יִדְעָנוּ לְקַרָּא
מַעַט אוֹתִיּוֹת. וְכְאֲשֶׁר יוֹדְעִים "לְקַרָּא לְאוֹתִיּוֹת בְּשִׁמָּן",

ואפלו למלים שלמות, הו, כמה מתחשק לאחז עפרון ביד – ולצירן על גבי הניר. שהרי, רק "לחשב" איזה דבר, או אפלו להגות אותו בפה, או אפלו לקרוא אותו בספר – זה דבר אחד. אמנם, "ליצר" אותו במו ידינו, לכתב אותו על גבי הניר – זה דבר אחר לגמרי.

הנה מונח הספר לפני, ובו אותיות האל"ף-בי"ת. נותן אבא עפרון בין אצבעותי בפעם הכי ראשונה, מלמדני לאחז בו כראוי, מורה על האות אל"ף ומעודד: כתב, בן, העתק כאות הזו בדייק, למחברת. הו, כמה התיגענו, עד שיצאה מתחת ידינו אות אל"ף אחת שאפשר להתפאר בה, זוכרים? וכך הכל. לעולם ישנו מרחק, ישנו הבדל רב, בין מה שעלה במחשבתנו, מה שעלה ברצוננו לעשותו – לבין מה שיצא מאותו רצון נחמד, למעשה, בפעל. מפני שאין ידינו אמונות, רגילות, בדבר.

אמנם, באמת, כל זה רק בהתחלה. מיום ליום, ככל שנעמל יותר, נעשה תרגילים הרבה, תלך יצירתנו ותדמה יותר ויותר, למה שעלה במחשבתנו. הנה תינוק במעי אמו, לומד ויודע כל התורה כלה, ומשאך יצא לאור העולם, בא מלאך ומשכח ממנו כל התורה שלמד. וכך, כל שנות חייו, זהו ענינו בעולמו – לשוב ו"להזכר" בתורה שלמד, עד שיהפך להיות, בעזרת השם, תלמיד חכם גדול ומפאָר.

עֲתָה תֵּאָרוּ לְעַצְמְכֶם, יְלָדִים, חֲפֹץ ד' לִבְרֹא אֵיזָה דְּבַר
גָּדוֹל וְחָשׁוּב בְּעוֹלָם, בְּיִשְׂרָאֵל, לְמַשָּׁל, כְּמוֹ הַמֶּשֶׁכֶן. הַמֶּשֶׁכֶן
הוא הַשָּׂרָאֵת הַשְּׂכִינָה בְּיִשְׂרָאֵל, הוא לֵבָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
וְכַמּוּבֹן, חֲפֹץ ד', שִׁיקוּם, שְׂיִבְנָה הַמֶּשֶׁכֶן עַל יְדִינוּ, כָּאֵן
לְמִטָּה, בְּאֶרֶץ. אֵךְ הֵלֵא הַמֶּשֶׁכֶן, כָּלוּ אֱלֹהֵי, כָּלוּ שִׁיךְ
לְשָׁמַיִם. וְהִמְרַחֵק בֵּין שָׁמַיִם לְאֶרֶץ, כֹּה רַב הוּא. שְׁעָרוֹ
בְּנִפְשָׁכֶם, מָה שֶׁהוּא כָּלוּ בְּשָׁמַיִם – עָלִיו לָרֶדֶת לְשָׁכֵן
בְּאֶרֶץ. מָה שֶׁהֵשֵׁם מְצוּה בְּשָׁמַיִם – צָרִיךְ שְׂיִתְקִיִּם עַל
יְדִינוּ, בְּנֵי הָאָדָם, פֹּה בְּאֶרֶץ! הֵלֵא זֶהוּ דְּבַר כְּמַעַט בְּלִתִּי
אֶפְשָׁרִי. וְכֹה, בֵּין הַצּוּי לְקִיּוּם, בְּמַעְבֵּר שָׁמֶן הַשָּׁמַיִם לְאֶרֶץ,
בְּמַעְבֵּר שֶׁבִין מַעֲשֵׂה ד' לְמַעֲשֵׂה הָאָדָם – מִכְרַח שְׂיִתְעַכֵּב
דְּבַר-מָה, שְׂיִתְפּוֹצֵץ דְּבַר-מָה, נֹאמֵר, מִכִּירִים אֲתֶם, מַעֲיֵן
"בּוֹם עַל-קוֹלִי" (וְאֵם אֵינְכֶם מִכִּירִים, שְׁאֵלוּ אֶצֶל אָבָא אוֹ
אִמָּא).

זוּהִי, יְלָדִים, פְּרִשֶׁת כִּי תִשָּׂא, הַפְּרִשָּׁה שְׁאִין לָהּ זֹוג,
הַמוֹנַחֶת לָהּ בֵּין הַצּוּי לְבֵין הַקִּיּוּם. בָּהּ מוֹפִיעַ, מִתְרַחֵשׁ
מִשְׁבֵּר נוֹרָא! וּמַהוּ? חֲטָא הַעֲגָל! "חֲטָא הָעָם הַזֶּה חֲטָאָה
גְּדוֹלָה". אֲמַנָם, לְאַחַר שְׂמִתְבָּרִים הַדְּבָרִים, בָּאָה
הַתְּפִיסוֹת ד' אֲתָנוּ: "וַיִּנָּחֶם ד' עַל-הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת
לְעַמּוֹ" (שְׁמוֹת לֵב יֵד). בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ חֲדוּשׁ יַחֲסִים: "וַיֹּאמֶר
ד' אֶל-מֹשֶׁה פֶּסֶל-לָךְ שְׁנֵי-לַחַת אֲבָנִים כְּרָאשֵׁינִים...".
הַיּוֹם לְמַד אוֹתָנוּ ד' דְּבַר גָּדוֹל: בְּמַצִּיאוֹת יִשְׁנָם מִשְׁבָּרִים.

אבל תמיד אנו זוכרים, שגם המשברים הם מעשה ד',
ברצון ד'. גם הסבוכים הקימים בחיינו, גם הם שיכים
לסדר ההנהגה האלהית של מציאותנו. המשבר, בפני
עצמו, לא תמיד הוא דבר נורא כל-כך.

הנה דרך משל, "אשה יושבת על המשבר", בלשון
פשוטה, המובנת גם לנו – אמא נסעה ללדת. והנה עתה
היא בחדר לדה ממש, בצירי-לדה כואבים: "אמא
במשבר". ולפתע – פעית תינוק! תינוק יצא לאויר העולם!
כמה כאב, כמה דם, אפילו סכנת נפשות, ואף על פי כן:
מזל טוב אמא! נולד בן בריא ושלם! כה, לדגמה.

ובאמת, מהו שארע כאן? עד לפני רגע – היה "תינוק
אלהי", ברחם אמו, בעולם שכלו טוב, כלו נשמה. ורגע
לאחר מכן, מרגע שיצא לאויר העולם – הוא "תינוק
אנושי", בעולם הזה. כבר לא כלו נשמה, רק נשמה –
בגוף. כביכול: "תינוק מסבך בעולם מסבך". אה, האין
זאת, שבדיוק לשם כך ברא אותנו ד' הטוב – להיות
טובים בעולם הזה!

להיות טוב ברחם, או למעלה בשמים, לכה אין צריך ד'
לבני אדם, לשם כך יש לו מלאכים.

זה יהיה אפוא הלמוד הגדול, המר מעט מבחוץ, אך
מלא מתיקות מבפנים: משבר, אין פרושו אבדן הכל,
חלילה. להפך! בכל מקום, שם צריך להופיע דבר גדול

ועצום, בכל מקום, שם "השמים צריכים לרדת לארץ" –
שם נולד משבר! שם נמצא שבוש בסדר זוגיות הפרשיות
– על מנת לשוב אל הסדר לאחר מכן, שלמים יותר,
חדשים יותר, שמחים יותר. על מנת להפגש בתורה יותר
שלמה, יותר חדשה. לא חדשה ממש, זוכרים, רק
ישנה-חדשה. התורה המשמחת.

חזק חזק ונתחזק.

שבת שלום!